EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 9.4.2025
COM(2025) 160 final

2025/0086 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o podpisu jménem Unie a prozatímním provádění Dohody mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o účasti Švýcarské konfederace na programech Unie

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

EU a Švýcarsko mají úzké hospodářské, historické, kulturní, sociální i politické vztahy. EU je největším obchodním partnerem Švýcarska a to je čtvrtým největším obchodním partnerem Unie. Ve Švýcarsku žije více než 1,5 milionu občanů EU a v Unii žije téměř 450 000 švýcarských státních příslušníků. Každý den překročí hranici mezi EU a Švýcarskem oběma směry několik set tisíc příhraničních pracovníků.

EU a Švýcarsko jsou provázány řadou dvoustranných dohod. Prostřednictvím dohod o volném pohybu osob, pozemní dopravě, letecké dopravě, obchodu se zemědělskými produkty a vzájemném uznávání, pokud jde o posuzování shody, se Švýcarsko účastní vnitřního trhu EU[1]. Prostřednictvím Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* je Švýcarsko rovněž zemí přidruženou k Schengenu. Během pandemie COVID-19 se zvýšila spolupráce mezi EU a Švýcarskem při řešení přeshraničních zdravotních hrozeb.

Švýcarsko je rovněž tradičně silným partnerem v oblasti výzkumu a inovací. Spolupracovalo s Evropskou unií na řadě unijních programů financování zaměřených zejména na výzkum, inovace a vzdělávání. Od roku 1987 se švýcarské univerzity a soukromý sektor aktivně účastnily rámcových programů EU pro výzkum a inovace. Téhož roku vstoupila v platnost první dvoustranná dohoda o vědeckotechnické spolupráci[2]. Švýcarsko je i nadále intenzivně zapojeno do různých evropských iniciativ, včetně Evropské organizace pro jaderný výzkum (CERN), Evropské kosmické agentury, evropské spolupráce v oblasti vědy a technologie (COST) a sítě Eureka. Bylo rovněž přidruženo k programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu na období 2014–2020[3] a účastnilo se činností souvisejících se společným evropským podnikem pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy v období 2014–2020 na základě dohody o přidružení k programu Horizont 2020 a k programu Euratomu. Švýcarsko bylo navíc dříve členem programu EU Erasmus[4].

Vztahy mezi EU a Švýcarskem jsou sice úzké, omezuje je však několik dlouhodobých strukturálních problémů. Za účelem jejich vyřešení vedly EU a Švýcarsko v letech 2014 až

---

[1] Dohoda o letecké dopravě, Dohoda o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici, Dohoda o volném pohybu osob, Dohoda o vzájemném uznávání posuzování shody, Dohoda o obchodu se zemědělskými produkty, všechny podepsané dne 21. června 1999 (Úř. věst. L 114, 30.4.2002, s. 1).

[2] Rámcová dohoda o vědeckotechnické spolupráci mezi Evropskými společenstvími a Švýcarskou konfederací (Úř. věst. L 313, 22.11.1985, s. 6) a rozhodnutí Rady ze dne 9. února 1987 o uzavření rámcových dohod o vědeckotechnické spolupráci mezi Evropskými společenstvími a Švédským královstvím, Švýcarskou konfederací, Finskou republikou, Norským královstvím a Rakouskou republikou (Úř. věst. L 71, 14.3.1987, s. 29).

[3] Rozhodnutí Rady ze dne 4. prosince 2014, kterým se schvaluje uzavření Dohody o vědeckotechnické spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a Švýcarskou konfederací, kterou se Švýcarská konfederace přidružuje k Horizontu 2020 – rámcovému programu pro výzkum a inovace a k programu Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a odbornou přípravu, který doplňuje Horizont 2020, a která upravuje účast Švýcarské konfederace na činnostech projektu ITER prováděných podnikem Fusion for Energy, Evropskou komisí jménem Evropského společenství pro atomovou energii (Úř. věst. L 370, 30.12.2014, s. 19).

[4] Dohoda mezi Evropským hospodářským společenstvím a Švýcarskou konfederací zakládající spolupráci v oblasti vzdělávání a odborného vzdělávání v rámci programu Erasmus (Úř. věst. L 332, 3.12.1991, s. 52).

2021 jednání o dohodě o institucionálním rámci. Dohoda o institucionálním rámci by rovněž poskytla správní rámec pro další dohody v oblastech týkajících se vnitřního trhu, na němž se Švýcarsko podílí, včetně dohod, o nichž Rada schválila jednání, zejména v oblasti bezpečnosti potravin (2003 a 2008) a elektřiny (2006). Kromě toho by poskytla správní rámec pro dohodu o ochraně zdraví, o níž Rada v roce 2008 schválila jednání.

Vyjednavači se v listopadu 2018 na technické úrovni dohodli na návrhu znění dohody o institucionálním rámci. V reakci na odmítnutí Spolkové rady schválit návrh znění se jednání o ostatních dohodách zastavila, neboť jak Rada ve svých závěrech ze dne 19. února 2019, tak Evropský parlament ve svém doporučení ze dne 26. března 2019 podmínily uzavření nových dohod o přístupu na vnitřní trh nebo zlepšení podmínek v rámci stávajících dohod uzavřením dohody o institucionálním rámci. Dne 26. května 2021 se Švýcarská spolková rada navzdory dalším pokusům o nalezení řešení rozhodla jednání o dohodě o institucionálním rámci jednostranně ukončit. Jednostranné rozhodnutí Švýcarska dočasně pozastavilo dvoustrannou spolupráci v oblasti výzkumu, inovací a vzdělávání.

Po přerušení jednání o dohodě o institucionálním rámci zahájily Evropská komise a Švýcarsko v březnu 2022 informativní rozhovory, aby projednaly budoucnost svých vztahů. Tyto rozhovory vedly k obecné shodě, jež odrážela politickou shodu obou stran ohledně dalšího postupu při budoucích jednáních a určovala prvky a parametry rozsáhlého vyjednávacího balíčku, jakož i kompromisní cíle a řešení klíčových institucionálních a odvětvových otázek. Přípravný proces potvrdil velký zájem obou stran o oživení jejich spolupráce v oblasti výzkumu, inovací a vzdělávání. V této souvislosti obecná shoda potvrdila záměr stanovit jako součást širšího balíčku právní rámec umožňující účast Švýcarska ve stávajícím VFR na období 2021–2027 a v dalších generacích programů Unie, včetně rámcových programů pro výzkum a inovace, programu Digitální Evropa a programu Erasmus+. Obecná shoda dále potvrdila záměr obou stran opětovně zahájit jednání o provádění stávající dohody mezi EU a Švýcarskem o GNSS (Galileo a EGNOS) a zahájit rozhovory o účasti Švýcarska na složce Copernicus Kosmického programu EU.

Obecnou shodu potvrdily v listopadu 2023 Švýcarská spolková rada a Evropská komise. Obě strany se zavázaly, že ji použijí jako základ pro získání mandátů k vyjednávání, a daly si za cíl uzavřít jednání v průběhu roku 2024.

Dne 20. prosince 2023 proto Komise přijala doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k jednání o rozsáhlém balíčku opatření, jež byla určena a vymezena během informativních rozhovorů. Celkovým cílem těchto jednání bylo modernizovat a posílit dvoustranné vztahy mezi EU a Švýcarskem, zajistit spravedlivou hospodářskou soutěž mezi společnostmi z EU a Švýcarska působícími na vnitřním trhu a chránit práva občanů EU ve Švýcarsku, včetně předcházení diskriminaci občanů různých členských států. To by občanům, podnikům a výzkumným pracovníkům na obou stranách umožnilo plně využívat geografické blízkosti, sdílených hodnot a hospodářských vazeb mezi EU a Švýcarskem. Souběžně s tím provedla Spolková rada odpovídající přípravné práce na švýcarské straně. Po dokončení příslušných postupů ve Švýcarsku přijala Rada Evropské unie dne 12. března 2024 rozhodnutí, kterým zmocnila Komisi k zahájení jednání o rozsáhlém balíčku opatření, spolu s podrobnými směrnicemi pro jednání.

Směrnice pro jednání potvrdily, že v rámci balíčku by Komise měla vyjednat samostatnou dohodu, která stanoví obecné podmínky účasti Švýcarska na programech Unie. Tato dohoda by měla zajistit spravedlivou rovnováhu mezi švýcarskými příspěvky a přínosy plynoucími z účasti v těchto programech a stanovit podmínky účasti, včetně výpočtu finančních příspěvků

na každý z těchto programů a jejich administrativních nákladů. Protokoly o přidružení Švýcarska ke konkrétním programům Unie by měly pro každou generaci programů stanovit seznam programů, jichž se Švýcarsko účastní. Podle směrnic pro jednání by dohoda měla rovněž umožnit budoucí přidružení Švýcarska k jiným programům Unie prostřednictvím protokolu nebo protokolů, které by zjednodušeným postupem přijal smíšený výbor zřízený podle dohody.

Jednání o rozsáhlém balíčku zahájila dne 18. března 2024 předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová a tehdejší prezidentka Švýcarské konfederace Viola Amherdová. Komise jednání konzultovala s Radou, včetně Rady pro obecné záležitosti, a s Pracovní skupinou pro ESVO, kterou Rada jmenovala jako zvláštní výbor pro účely jednání se Švýcarskem. Bylo náležitě zohledněno usnesení Evropského parlamentu ze dne 4. října 2023 a Komise Evropský parlament řádně informovala o procesu vyjednávání v souladu s čl. 218 odst. 10 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

Po devíti měsících intenzivních jednání oznámily dne 20. prosince 2024 předsedkyně von der Leyenová a prezidentka Amherdová úspěšné dokončení vyjednávání o všech prvcích rozsáhlého balíčku. Rozsáhlý balíček zahrnuje aktualizaci pěti dohod, které již Švýcarsku umožňují přístup na vnitřní trh EU[5]; novou dohodu o bezpečnosti potravin, která vytvoří společný prostor bezpečnosti potravin zahrnující všechny prvky potravinového řetězce; novou dohodu o ochraně zdraví, která Švýcarsku umožní účast v mechanismech a subjektech EU zabývajících se vážnými přeshraničními zdravotními hrozbami, zejména v Evropském středisku pro prevenci a kontrolu nemocí a v systému včasného varování a reakce; novou dohodu o elektřině, která Švýcarsku umožní účast na vnitřním trhu EU s elektřinou; novou dohodu o trvalém a spravedlivém finančním příspěvku Švýcarska na hospodářskou a sociální soudržnost v rámci Unie, která bude odrážet úroveň partnerství a spolupráce mezi stranami, a novou dohodu, která Švýcarsku umožní účastnit se několika programů Unie otevřených přidružení třetích zemí, konkrétně programu Horizont Evropa, programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu, programu ITER/F4E (Fusion for Energy), programu Digitální Evropa, programu Erasmus+ a programu EU pro zdraví (EU4Health), což je program, jehož cílem je doplnit spolupráci zavedenou v dohodě mezi EU a Švýcarskem v oblasti ochrany zdraví, kterou oba partneři vyjednali v rámci téhož rozsáhlého balíčku. Kromě výše uvedených prvků obsahuje rozsáhlý balíček rovněž samostatný protokol o parlamentní spolupráci.

Zatímco dohoda o účasti Švýcarska na programech Unie (Dohoda mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o účasti Švýcarské konfederace na programech Unie (dále jen „dohoda“)) je nedílnou součástí širšího balíčku sjednaného mezi oběma partnery v roce 2024, Komise se rozhodla urychlit návrh o podpisu s cílem zahájit její prozatímní provádění v souladu s článkem 18, pokud bude podepsána před 15. listopadem 2025, s účinkem od 1. ledna 2025. Díky tomuto přístupu bude možné uplatnit přechodná opatření, která Komise Švýcarsku poskytla během jednání o širším balíčku, pokud jde o udělovací řízení, jimiž se provádějí prostředky na závazky na rok 2025. Vzhledem k tomu, jaký má účast Švýcarska význam, je prozatímní provádění této dohody v zájmu EU. Zároveň tím není dotčen přístup rozsáhlého balíčku stanovený obecnou shodou a potvrzený směrnicemi pro jednání přijatými Radou, neboť dohoda o účasti Švýcarska na programech Unie obsahuje ustanovení o skončení

[5] Dohoda o letecké dopravě, Dohoda o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici, Dohoda o volném pohybu osob, Dohoda o vzájemném uznávání posuzování shody, Dohoda o obchodu se zemědělskými produkty, všechny podepsané dne 21. června 1999 (Úř. věst. L 114, 30.4.2002, s. 1).

platnosti, které uvádí, že prozatímní provádění dohody skončí, pokud Švýcarsko nedokončí své postupy nezbytné pro vstup balíčku v platnost do konce roku 2028. Kromě toho se předpokládá, že uzavření dohody je součástí širšího balíčku, který zahrnuje další klíčové dohody, jež byly předmětem jednání vedených v roce 2024. Komise má v úmyslu předložit za tímto účelem samostatný návrh.

Vzhledem k tomu, že se Švýcarsko bude rovněž účastnit programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu a společného evropského podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy, je k tomuto návrhu připojeno doporučení Komise pro rozhodnutí Rady, kterým se schvaluje uzavření a prozatímní provádění dohody o programech Unie (v záležitostech spadajících do působnosti Smlouvy o Euratomu).

- **Soulad se stávajícími ustanoveními v dané oblasti politiky**

Pokud jde o obsah, dohoda o účasti Švýcarska na programech Unie je podobná jiným dohodám, které Evropská unie uzavřela v posledních letech s partnery, jako je Spojené království, Nový Zéland a Kanada, a je proto v souladu s politikou Unie v této oblasti. Dohoda však obsahuje určitá zvláštní ustanovení týkající se jejího začlenění do rozsáhlého balíčku, jehož je tato dohoda nedílnou součástí, zejména s cílem zajistit provázanost mezi účastí Švýcarska na programu EU4Health a novou dohodou mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o ochraně zdraví.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Dohoda, která je součástí rozsáhlého balíčku dohod mezi EU a Švýcarskem, plně respektuje Smlouvy a zachovává integritu a autonomii právního řádu Unie. Podporuje hodnoty, cíle a zájmy Unie a zajišťuje soudržnost, účinnost a kontinuitu jejích politik a činností.

Účast Švýcarska na programech Unie bude plně respektovat základní právní akty vymezující programy a stávající předpisy Unie týkající se finančního řízení, jako je finanční nařízení[6].

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD

Dohoda stanoví pravidla pro účast Švýcarska na programech a činnostech Unie nebo jejich částech, které jsou otevřeny jeho účasti, a vztahuje se na širokou škálu oblastí v rámci SFEU, zejména v oblasti výzkumu a inovací, vzdělávání, odborné přípravy, mládeže, sportu a kultury, jakož i na další oblasti společného zájmu, jako je digitální transformace a činnost v oblasti zdraví. Jednání o dohodě byla zahájena a dokončena současně s jednáními o rozsáhlém balíčku. Dohoda je neoddělitelně spjata s ostatními prvky rozsáhlého balíčku. V tomto ohledu se v dohodě stanoví její vstup v platnost s výhradou splnění vnitřních postupů nezbytných pro vstup třinácti dalších nástrojů balíčku v platnost. Obsahuje ustanovení o skončení platnosti, které uvádí, že prozatímní provádění dohody skončí, pokud Švýcarsko nedokončí své postupy nezbytné pro vstup balíčku v platnost do konce roku 2028. Dohoda rovněž obsahuje ustanovení zajišťující, aby účast Švýcarska na programu činnosti Unie v oblasti zdraví úzce souvisela s Dohodou mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o ochraně zdraví. Kromě toho by mohla být v rámci dohody přijata kompenzační opatření v případě nedodržení povinností vyplývajících z dohody o příspěvku Švýcarska na soudržnost. Vzhledem k neodmyslitelným vazbám na další klíčové dohody širšího balíčku by dohoda měla být uzavřena současně s ostatními dohodami balíčku a jako jeho nedílná součást.

[6] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (přepracované znění) (Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024, s. 1).

Vzhledem k tomu, že tato dohoda předpokládá přidružení k několika programům Unie a je součástí rozsáhlého balíčku souvisejících dohod, její hlavní cíl se odráží v právním základu pro přidružení, který Unii umožňuje přijímat závazky ve všech oblastech, na něž se vztahují Smlouvy. Vhodným hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí Rady o podpisu a prozatímním provádění dohody, pokud jde o záležitosti spadající do působnosti Smlouvy o fungování Evropské unie, je proto článek 217 SFEU. Tím se liší od nedávných dohod s Novým Zélandem, Kanadou a Korejskou republikou o účasti těchto zemí na programech Unie a jejich přidružení k programu Horizont Evropa, které byly založeny na článku 212 SFEU s ohledem na jejich omezenější oblast působnosti.

Procesněprávním základem je čl. 218 odst. 5 SFEU ve spojení s čl. 218 odst. 8 druhým pododstavcem SFEU, který stanoví jednomyslné hlasování v Radě.

Právním základem navrhovaného rozhodnutí Rady je proto článek 217 SFEU ve spojení s čl. 218 odst. 5 SFEU a čl. 218 odst. 8 druhým pododstavcem SFEU.

Dohoda se rovněž vztahuje na účast Švýcarska na činnostech podle Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii (dále jen „Smlouva o Euratomu“) týkajících se jaderné syntézy, jaderného štěpení a odborné přípravy. Podpis a prozatímní provádění dohody, pokud jde o záležitosti spadající do působnosti Smlouvy o Euratomu, podléhají doporučení pro rozhodnutí Rady, kterým se schvaluje uzavření Dohody mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Švýcarskem na straně druhé o účasti Švýcarské konfederace na programech Unie ze strany Evropské komise, které se předkládá společně s tímto návrhem samostatným postupem.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Nepoužije se.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Nepoužije se.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Nepoužije se.

- **Posouzení dopadů**

Nepoužije se.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Nepoužije se.

- **Základní práva**

Nepoužije se.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Dohoda bude mít dopad na rozpočet EU prostřednictvím přidružení Švýcarska k programu Horizont Evropa, programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu, činnostem

společného evropského podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy a programům Digitální Evropa, Erasmus+ a EU4Health. Dohoda stanoví spravedlivé a vyvážené podmínky týkající se finančního příspěvku Švýcarska na programy Unie, na nichž by se Švýcarsko podílelo, a stanoví administrativní náklady na řízení těchto programů. Dohoda obsahuje doložku o reciprocitě, která zajistí, aby právní subjekty usazené v Unii měly v co největší míře přístup k účasti na rovnocenných výzkumných a inovačních programech Švýcarska v souladu s podmínkami stanovenými ve švýcarských vnitrostátních právních předpisech.

Orientační rozpočtové důsledky jsou uvedeny v legislativním finančním výkazu, který je předložen společně s tímto návrhem.

5. OSTATNÍ PRVKY

• Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv

Nepoužije se.

• Informativní dokumenty (u směrnic)

Nepoužije se.

• Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu

Dohoda o účasti na programech Unie stanoví právní rámec pro účast Švýcarska na programech Unie a zajišťuje spravedlivou rovnováhu, pokud jde o příspěvky a přínosy. Rovněž zajišťuje, aby Švýcarsku nebyla svěřena žádná rozhodovací pravomoc, pokud jde o programy, jichž se Švýcarsko účastní.

Dohoda stanoví podmínky pro výpočet finančních příspěvků na jednotlivé programy a jejich administrativní náklady a zaručuje práva Unie zajistit řádné finanční řízení a chránit finanční zájmy Unie.

Dohoda rovněž stanoví další podmínky pro účast na programech Unie, jako jsou ustanovení týkající se mobility osob, které se účastní provádění těchto programů Unie. Dohoda obsahuje podmínky pro pozastavení účasti Švýcarska na programech Unie a vypovězení dohody. Obsahuje rovněž ustanovení zajišťující, aby tyto případy neovlivnily právní závazky uzavřené se švýcarskými subjekty.

V dohodě se stanoví její prozatímní provádění se zpětným účinkem od 1. ledna 2025, bude-li podepsána před 15. listopadem 2025, s cílem zahájit spolupráci v oblastech, na něž se dohoda vztahuje, ke dni stanovenému pro každý program. Pokud jde o účast Švýcarska na programu EU4Health, toto datum souvisí s datem vstupu v platnost dohody o ochraně zdraví.

Protokol I se vztahuje na účast Švýcarska na programech Horizont Evropa a Digitální Evropa od 1. ledna 2025 a na programu Erasmus+ od 1. ledna 2027. Protokol I se rovněž vztahuje na program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu a činnosti společného evropského podniku Fusion for Energy (F4E) pro ITER. Program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu spadá do působnosti Smlouvy o Euratomu. Vztahuje se na něj proto doporučení pro rozhodnutí Rady, kterým se schvaluje uzavření dohody Evropskou komisí v záležitostech spadajících do působnosti Smlouvy o Euratomu, které se předkládá společně s tímto návrhem v rámci samostatného postupu.

Horizont Evropa (2021–2027)[7] je stěžejním programem Unie pro výzkum a inovace. Protokol I předpokládá přidružení Švýcarska k celému programu Horizont Evropa. Cílem pilíře I programu je především posílit vlastní vědecké a technologické základny EU, vybudovat evropské výzkumné a inovační kapacity a přilákat do Evropy znalosti a talenty. Pilíř II se zaměřuje na řešení globálních výzev a posílení konkurenceschopnosti evropského průmyslu, často prostřednictvím projektů multidisciplinární nebo interdisciplinární povahy. Pilíř III se zaměřuje na konkurenceschopnost a inovační kapacity EU. Přidružení Švýcarska zahrnuje rovněž části programu zaměřené na rozšíření účasti a posílení Evropského výzkumného prostoru.

Očekává se, že od 1. ledna 2027 se Švýcarsko přidruží k programu Unie pro vzdělávání a odbornou přípravu, mládež a sport Erasmus+. Cílem programu je podporovat prostřednictvím celoživotního učení vzdělávací, profesní a osobní rozvoj lidí v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu v Evropě i mimo ni. Zahrnuje opatření zaměřená na mobilitu, spolupráci mezi organizacemi a rozvoj politik. Specifičnost programu ve srovnání s jinými programy Unie spočívá v tom, že největší část jeho rozpočtu je spravována v rámci nepřímého řízení.

Protokol I stanoví zvláštní podmínky pro přidružení k programu Erasmus+. V souladu s právním základem programu[8] tyto podmínky zahrnují jmenování vnitrostátního orgánu, zřízení národní agentury a jmenování nezávislého auditora. Účast Švýcarska na programu je podmíněna kladným předběžným posouzením jeho národní agentury a úhradou finančního příspěvku. Odchylně od finančních podmínek podle této dohody a s omezením na víceletý finanční rámec na období 2021–2027 bude provozní příspěvek Švýcarska činit 70 % klíče pro stanovení příspěvku vymezeného v dohodě.

Pokud jde o program Digitální Evropa[9], Švýcarsko bude přidruženo k téměř všem prvkům programu s výjimkou specifického cíle č. 3 týkajícího se kybernetické bezpečnosti a specifického cíle č. 6 týkajícího se polovodičů, k nimž nemůže být přidružena žádná třetí země (kromě států ESVO EHP). Švýcarsko tak bude přidruženo ke specifickým cílům č. 1 (Vysoce výkonná výpočetní technika), č. 2 (Umělá inteligence), č. 4 (Pokročilé digitální dovednosti) a č. 5 (Zavedení a co nejlepší využívání digitálních kapacit a interoperabilita). Švýcarské subjekty se budou moci účastnit výzev, pro které jsou způsobilé.

Některá opatření v rámci programu Digitální Evropa, zejména opatření spadající do specifického cíle č. 1 (Vysoce výkonná výpočetní technika) a specifického cíle č. 2 (Umělá inteligence), mají přímý dopad na základní bezpečnostní zájmy Unie a jejích členských států. V důsledku toho byla účast na těchto akcích podle čl. 12 odst. 6 nařízení o programu Digitální Evropa omezena, přičemž pracovní program na období 2025–2027 nastiňuje konkrétní podmínky účasti.

Za tímto účelem byl příslušným švýcarským orgánům dne 13. ledna 2025 zaslán dotazník, který budou muset vyplnit. Komise vyhodnotí odpovědi Švýcarska a stanoví, zda subjekty usazené ve Švýcarsku mohou být zahrnuty do rozsahu způsobilosti pro dotčené akce. Tento dotazník je do značné míry totožný s dotazníkem předloženým Švýcarsku v prosinci 2024,

[7] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 1).

[8] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/817 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Erasmus+: program Unie pro vzdělávání a odbornou přípravu, pro mládež a pro sport a zrušuje nařízení (EU) č. 1288/2013 (Text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 189, 28.5.2021, s. 1).

[9] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/694 ze dne 29. dubna 2021, kterým se zavádí program Digitální Evropa a zrušuje rozhodnutí (EU) 2015/2240 (Text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 166, 11.5.2021, s. 1).

pokud jde o posouzení podle čl. 22 odst. 5 nařízení (EU) 2021/695, přičemž hlavním rozdílem je zaměření kritéria reciprocity na program Digitální Evropa a další odvětvové aspekty v části týkající se přímých zahraničních investic.

Protokol II zahrnuje účast Švýcarska na společném evropském podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy. Vzhledem k tomu, že tato záležitost spadá do působnosti Smlouvy o Euratomu, vztahuje se na ni doporučení pro rozhodnutí Rady, kterým se schvaluje uzavření dohody Evropskou komisí, pokud jde o záležitosti spadající do působnosti Smlouvy o Euratomu, které se předkládá společně s tímto návrhem v rámci samostatného postupu.

Protokol III o účasti Švýcarska na programu EU4Health stanoví, že Švýcarsko se může jako přidružená země účastnit konkrétních částí programu EU4Health zřízeného nařízením (EU) 2021/522 a přispívat na ně. Konkrétní části se týkají připravenosti na krize, na něž se vztahuje Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o ochraně zdraví. Podle protokolu III se Švýcarsko bude účastnit programu EU4Health od 1. ledna roku následujícího po vstupu Dohody mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o ochraně zdraví v platnost po zbývající dobu trvání programu EU4Health nebo do konce víceletého finančního rámce na období 2021–2027, podle toho, která doba trvání je kratší.

Znění dohody se předkládá Radě spolu s návrhem rozhodnutí o podpisu a prozatímním provádění.

V souladu se Smlouvami je na Komisi, aby zajistila podpis dohody s výhradou jejího uzavření k pozdějšímu datu.

2025/0086 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o podpisu jménem Unie a prozatímním provádění Dohody mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o účasti Švýcarské konfederace na programech Unie

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 217 ve spojení s čl. 218 odst. 5 a čl. 218 odst. 8 druhým pododstavcem této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 12. března 2024 zmocnila Rada Komisi k zahájení jednání se Švýcarskou konfederací o rozsáhlém balíčku opatření týkajících se dvoustranných vztahů se Švýcarskou konfederací, který zahrnuje institucionální ustanovení a ustanovení o státní podpoře obsažená v dohodách mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací v oblastech týkajících se vnitřního trhu a v případě potřeby ve zvláštních úpravách těchto dohod, dohodu o účasti Švýcarska na programech Unie a dohodu zakládající trvalý příspěvek Švýcarska na snižování hospodářských a sociálních rozdílů mezi regiony[1]. Rada rovněž zmocnila Komisi k zahájení jednání se Švýcarskou konfederací o nových dohodách o elektřině, zdraví a bezpečnosti potravin, o účasti Švýcarska v agenturách Evropské unie pro Kosmický program Unie a pro železnice a o změně Dohody mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o letecké dopravě s cílem umožnit kabotáž.

(2) Komise sjednala jménem Unie rozsáhlý balíček dohod, který zahrnuje Dohodu mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o účasti Švýcarské konfederace na programech Unie (dále jen „dohoda“), jakož i protokoly o institucionální a státní podpoře a o změně ustanovení dohod mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací v oblastech týkajících se vnitřního trhu, jichž se Švýcarsko účastní, dohodu mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o pravidelném finančním příspěvku Švýcarska na snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Evropské unii, Dohodu mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o ochraně zdraví, Dohodu mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o elektřině, Protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty, kterou se vytváří společný prostor bezpečnosti potravin, a Dohodu mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o podmínkách účasti Švýcarské konfederace na činnosti Agentury Evropské unie pro kosmický program.

[1] Rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2024/995 ze dne 12. března 2024 o zmocnění k zahájení jednání se Švýcarskou konfederací o institucionálních ustanoveních dohod mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací týkajících se vnitřního trhu, o dohodě o účasti Švýcarské konfederace na programech Unie a o dohodě zakládající trvalý příspěvek Švýcarské konfederace na soudržnost Unie (Úř. věst. L, 2024/995, 26.3.2024).

(3) Dohoda stanoví pravidla pro účast Švýcarska na programech, činnostech nebo službách Unie nebo jejich částech, které jsou otevřeny jeho účasti, a vztahuje se na širokou škálu oblastí, zejména v oblasti výzkumu a inovací, jaderné syntézy a jaderného štěpení a vzdělávání, odborné přípravy, mládeže, sportu a kultury, jakož i na další oblasti společného zájmu, jako je digitální transformace a činnost v oblasti zdraví. Dohoda je navíc neoddělitelně spjata s ostatními prvky rozsáhlého balíčku. V tomto ohledu dohoda stanoví účast Švýcarska na programu činnosti Unie v oblasti zdraví, který je úzce spjat s dohodou o ochraně zdraví; v případě nedodržení povinností vyplývajících z dohody o pravidelném finančním příspěvku Švýcarska na snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Evropské unii by mohla být v rámci dohody přijata kompenzační opatření.

(4) Jednání o dohodě byla zahájena a dokončena současně s jednáními o rozsáhlém balíčku. Článek 17 dohody stanoví, že její vstup v platnost souvisí se vstupem v platnost několika nástrojů, které jsou součástí balíčku. Dohoda rovněž stanoví prozatímní provádění, které však skončí nejpozději dne 31. prosince 2028, pokud Švýcarsko nedokončí své vnitřní postupy nezbytné pro vstup nástrojů uvedených v článku 17 dohody v platnost. Dohoda má být uzavřena současně s ostatními prvky rozsáhlého balíčku a jako jeho nedílná součást. Rozhodnutí o podpisu dohody by proto mělo vycházet z právního základu pro přidružení, který Unii umožňuje činit závazky ve všech oblastech, na něž se vztahují Smlouvy.

(5) Dohoda by měla být podepsána jménem Unie, pokud jde o záležitosti spadající do oblasti působnosti Smlouvy o fungování Evropské unie, s výhradou jejího pozdějšího uzavření.

(6) S cílem zvýšit rozsah spolupráce dohoda stanoví, že ji strany provádějí v souladu se svými příslušnými vnitřními postupy a právními předpisy prozatímně od 1. ledna 2025, pokud není datum jejího podpisu pozdější než 15. listopadu 2025; v takovém případě strany dohodu provádějí prozatímně od 1. ledna 2026.

(7) Unie by proto měla dohodu prozatímně provádět, pokud jde o záležitosti spadající do oblasti působnosti Smlouvy o fungování Evropské unie.

(8) Podle článku 18 dohody skončí prozatímní provádění nejpozději dne 31. prosince 2028, pokud Švýcarsko do tohoto data nedokončí své vnitřní postupy nezbytné pro vstup nástrojů uvedených v článku 17 dohody v platnost.

(9) Podpis a prozatímní provádění dohody, pokud jde o záležitosti spadající do oblasti působnosti Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii, podléhají zvláštnímu postupu podle uvedené Smlouvy,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Podpis Dohody mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o účasti Švýcarské konfederace na programech Unie (dále jen „dohoda“) jménem Unie, pokud jde o jiné záležitosti, než které spadají do oblasti působnosti Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii (dále jen „Smlouva o Euratomu“), se schvaluje s výhradou jejího uzavření[2].

[2] Znění dohody je zveřejněno v Úř. věst. L […].

Článek 2

S výhradou reciprocity se dohoda, pokud jde o jiné záležitosti, než které spadají do oblasti působnosti Smlouvy o Euratomu, provádí v souladu s článkem 18 dohody prozatímně.[3]

Článek 3

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně

[3] Datum, od kterého bude dohoda prozatímně prováděna, bude zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie*.

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ A DIGITÁLNÍ VÝKAZ

„PŘÍJMY“ – PRO NÁVRHY S ROZPOČTOVÝM DOPADEM NA PŘÍJMOVOU STRANU ROZPOČTU

1. NÁZEV NÁVRHU:

Návrh rozhodnutí Rady o podpisu jménem Unie a prozatímním provádění Dohody mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o účasti Švýcarské konfederace na programech Unie (Horizont Evropa, Erasmus+, EU4Health[1], Digitální Evropa).

2. ROZPOČTOVÉ POLOŽKY:

Horizont Evropa

Příjmová položka (kapitola/článek/bod): 6 0 1 0 – Horizont Evropa – Účelově vázané příjmy

Částka zahrnutá do rozpočtu na příslušný rok:

Příjmy budou účelově vázány na následující výdajovou položku (kapitola/článek/bod):

Celý článek 01 01 01 (01 01 01 01, 01 01 01 02, 01 01 01 03, 01 01 01 11, 01 01 01 12, 01 01 01 13, 01 01 01 71, 01 01 01 72, 01 01 01 73, 01 01 01 74, 01 01 01 76)

Celý článek 01 02 01 (01 02 01 01, 01 02 01 02, 01 02 01 03)

Celý článek 01 02 02 (01 02 02 10, 01 02 02 11, 01 02 02 12, 01 02 02 20, 01 02 02 30, 01 02 02 31, 01 02 02 40, 01 02 02 41, 01 02 02 42, 01 02 02 43, 01 02 02 50, 01 02 02 51, 01 02 02 52, 01 02 02 53, 01 02 02 54, 01 02 02 60, 01 02 02 61, 01 02 02 70)

Celý článek 01 02 03 (01 02 03 01, 01 02 03 02, 01 02 03 03)

Celý článek 01 02 04 (01 02 04 01, 01 02 04 02)

Článek 01 02 05

Rozpočtová položka 20 XX Správní výdaje Evropské komise.

Program Erasmus+

Příjmová položka (kapitola/článek/bod): 6 0 1 0 – Erasmus+ – Účelově vázané příjmy

Částka zahrnutá do rozpočtu na příslušný rok:

Příjmy budou účelově vázány na následující výdajovou položku (kapitola/článek/bod):

[1] Protokol III o účasti Švýcarska na programu EU4Health stanoví, že Švýcarsko se může jako přidružená země účastnit konkrétních částí programu EU4Health zřízeného nařízením (EU) 2021/522 a přispívat na ně. Konkrétní části se týkají připravenosti na krize, na něž se vztahuje Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o ochraně zdraví.

Celý článek

Erasmus+ (okruh 2: 07.030101, 07.030102, 07.0302, 07.0303, 07.010201.xx, 07.010275)

Erasmus+ (okruh 6: 15.020102, 14.020150, 14.010175, 15.010175).

Rozpočtová položka 20 XX Správní výdaje Evropské komise

Program EU pro zdraví (EU4Health)

Hlava 6: Příjmy, příspěvky a náhrady související s politikami Unie, kapitola 6 1: Soudržnost, odolnost a hodnoty, článek 6 1 1: Oživení a odolnost, bod:

6113 Program EU4Health — Účelově vázané příjmy

Příjmy budou účelově vázány na následující výdajové položky:

Rozpočtová položka	**Název**
06 01 05 73– Podokruh 2b	Evropská výkonná agentura pro zdraví a digitální oblast – příspěvek z programu EU4Health
06 01 05 01– Podokruh 2b	Podpůrné výdaje pro program EU4Health
06 06 01– Podokruh 2b	Program EU4Health
20 02 01 01– Podokruh 7	Smluvní zaměstnanci
20 04 01– Podokruh 7	Informační systémy

Digitální Evropa

Příjmová položka (kapitola/článek/bod): 6 0 2 2 – program Digitální Evropa – Účelově vázané příjmy

Částka zahrnutá do rozpočtu na příslušný rok: 19 296 000

Příjmy budou účelově vázány na následující výdajovou položku (kapitola/článek/bod):

02 01 30 01	Podpůrné výdaje pro program Digitální Evropa
02 01 30 73	Evropská výkonná agentura pro zdraví a digitální oblast – Příspěvek z programu Digitální Evropa
02 04 02 10	Program Digitální Evropa – Vysoce výkonná výpočetní technika
02 04 03 00	Program Digitální Evropa – Umělá inteligence

02 04 04 00	Program Digitální Evropa – Dovednosti
02 04 05 01	Program Digitální Evropa – Zavádění
02 04 05 02	Program Digitální Evropa – Zavádění / Interoperabilita
Rozpočtová položka 20.XX	Správní výdaje Evropské komise

3. FINANČNÍ DOPAD[2]

☐ Návrh nemá žádné finanční důsledky

☐ Návrh nemá finanční dopad na výdaje, má však finanční dopad na příjmy

☑ Návrh má finanční dopad na účelově vázané příjmy

[2] Všechny údaje za roky 2026 a 2027, které jsou uvedeny v tomto oddíle, jsou orientační a odpovídají nejnovějším dostupným odhadům.

Účinek je následující:

Horizont Evropa

(v milionech EUR, zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Příjmová položka	Dopad na příjmy	Období XX měsíců ode dne dd. mm. rrrr *(je-li relevantní)*	Rok N (2025)
6 0 1 0	1 934,043	36 měsíců od 1. 1. 2025	636,724

Situace po akci			
Příjmová položka	2025	2026	2027
6 0 1 0	636,724	640,836	656,483

Výdajová položka	2025	2026	2027
Články 01 01 01; 01 02 01; 01 02 02; 01 02 03; 01 02 04; 01 02 05	621,194	622,171	631,234
20 XX	15,530	18,665	25,249

Program Erasmus+

(v milionech EUR, zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Příjmová položka	Dopad na příjmy	Období XX měsíců ode dne dd. mm. rrrr *(je-li relevantní)*	Rok N (2027)
6 0 1 0	181,1	12 měsíců od 1. 1. 2027	181,1

Příjmová položka	2027
6 0 1 0	181,1

Výdajová položka	2027

Články: 07.030101, 07.030102, 07.0302, 07.0303, 07.010201, 07.010275	174,1
20 XX	7,0

Program EU pro zdraví (EU4Health)

(v milionech EUR, zaokrouhleno na jedno desetinné místo)

Příjmová položka	Dopad na příjmy[3]	Období 24 měsíců ode dne 1. 1. 2026	Rok N
Článek 6113	47,738[4]	1. 1. 2026[5]	31. prosince 2027

Příjmová položka	2026[6]	2027
Článek 6113	23,869	23,869

(v milionech EUR, zaokrouhleno na jedno desetinné místo)

Výdajová položka	Název	Příděl na rok 2026
06 01 05 73	Evropská výkonná agentura pro zdraví a digitální oblast – příspěvek z programu EU4Health	0,684
06 01 05 01	Podpůrné výdaje pro program EU4Health	0,292
06 06 01	Program EU4Health	22,425
20 02 01 01	Smluvní zaměstnanci	0,234
20 04 01	Informační systémy	0,234

3 Částka je odhad s použitím vzorce nebo způsobu stanovených v oddíle 4.

4 Celková částka se mírně liší od celkové částky v následující tabulce v důsledku zaokrouhlení ročních částek na jedno desetinné místo.

5 Švýcarsko se účastní programu EU4Health od 1. ledna roku následujícího po vstupu Dohody mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o ochraně zdraví v platnost po zbývající dobu trvání programu EU4Health nebo do konce víceletého finančního rámce na období 2021–2027, podle toho, která doba trvání je kratší.

6 Tato částka vychází z finančního krytí pro připravenost na krize plánovaného v pracovním programu EU4Health na rok 2024.

Digitální Evropa

(v milionech EUR, zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Příjmová položka	Dopad na příjmy	Období XX měsíců ode dne dd. mm. rrrr *(je-li relevantní)*	Rok N (2025)
6 0 2 2	59,875	36 měsíců od 1. 1. 2025	19,296

Situace po akci			
Příjmová položka	2025	2026	2027
6 0 2 2	19,296	18,793	21,786

Výdajová položka	2025	2026	2027
Články 02 01 30 02 04 02 02 04 03 02 04 04 02 04 05	18,826	18,245	20,948
20 XX	0,470	0,548	0,838

4. OPATŘENÍ PROTI PODVODŮM

Článek 325 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) vyžaduje, aby Komise bojovala proti podvodům a jiným protiprávním jednáním ohrožujícím finanční zájmy Unie. Předcházení podvodům a jejich odhalování je proto obecnou povinností všech útvarů Komise v rámci jejich každodenních činností, při kterých jsou využívány zdroje.

Jakýkoli podvod nebo nesrovnalost týkající se finančních prostředků EU má obzvláště negativní dopad na pověst Komise a provádění politik EU. Současná strategie Komise proti podvodům (COM(2019) 196) byla přijata dne 29. dubna 2019 a nahradila strategii z roku 2011. Jedná se o politický dokument, který stanoví priority Komise v boji proti podvodům s ohledem na víceletý finanční rámec na období 2021–2027. Hlavními cíli strategie Komise proti podvodům z roku 2019 je 1) „zlepšit chápání vzorců podvodů, profilů podvodníků a systémových slabin souvisejících s podvody, které poškozují nebo ohrožují rozpočet EU“ (sběr a analýza údajů) a 2) „optimalizovat koordinaci, spolupráci a pracovní postupy v boji proti podvodům, zejména v útvarech Komise a ve výkonných agenturách“ (koordinace, spolupráce a postupy). Strategii doprovází akční plán, který byl revidován v červenci 2023 a který se stejně jako jeho předchůdce snaží posílit všechny části cyklu boje proti podvodům: jejich prevenci, odhalování, vyšetřování a nápravu.

Hlavními zásadami a cílovými standardy strategie Komise proti podvodům z roku 2019 jsou:

- nulová tolerance podvodů,
- boj proti podvodům jako nedílná součást vnitřní kontroly,
- nákladová efektivnost kontrol,
- profesní bezúhonnost a odborná kompetence pracovníků EU,
- transparentní informace o využívání prostředků EU,
- předcházení podvodům, především příprava výdajových programů tak, aby podvody neumožňovaly,
- efektivní vyšetřovací kapacita a včasná výměna informací,
- rychlá náprava (včetně zpětného získání zpronevěřených prostředků a uvalení soudních/správních sankcí),
- dobrá spolupráce mezi interními a externími subjekty, především mezi orgány EU a odpovědnými vnitrostátními orgány a mezi útvary všech příslušných orgánů a institucí EU,
- efektivní interní a externí komunikace o boji proti podvodům.

Články 11 až 14 dohody obsahují podrobná ustanovení týkající se řádného finančního řízení, která zahrnují také opatření proti podvodům. Tyto předpisy by měly být použitelné horizontálně, aby byla zajištěna ochrana finančních zájmů EU v rámci programů nebo činností Unie, na něž se vztahují budoucí protokoly, které případně přijme smíšený výbor na základě dohody o přidružení Švýcarské konfederace k řadě programů nebo činností Unie. Vztahují se rovněž na protokoly, neboť protokoly a přílohy tvoří jejich nedílnou součást.

Články 11 a 12 dohody stanoví zejména nezbytné podrobnosti a postupy a umožňují bezchybné plnění úkolů subjektů za účelem zajištění bezpečnosti finančních zájmů EU (Evropské komise nebo jiných osob pověřených Evropskou komisí, včetně Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), Evropského účetního dvora a Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO)). Pokud jde o provádění programů nebo činností, na něž se vztahují protokoly k dohodě, podstata zůstává nedotčena: finanční zájmy EU mají být chráněny přiměřenými opatřeními, včetně opatření spojených s předcházením nesrovnalostem, včetně podvodů, a jejich odhalováním, nápravou a vyšetřováním, se zpětným získáváním ztracených, neoprávněně vyplacených nebo nesprávně použitých finančních prostředků a s případným ukládáním správních sankcí.

V souladu s finančním nařízením musí všechny osoby nebo subjekty, které přijímají finanční prostředky Unie, plně spolupracovat při ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, úřadu OLAF a Evropskému účetnímu dvoru nezbytná práva a potřebný přístup a zajistit, aby třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie udělily rovnocenná práva. Jak je výslovně stanoveno v čl. 11 odst. 4 dohody, přezkumy a audity mohou být prováděny i po pozastavení uplatňování protokolu a ukončení uplatňování nebo vypovězení dohody.

Dohoda zajišťuje, že OLAF může provádět správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, na území Švýcarské konfederace u švýcarského subjektu, který je stranou příslušné dohody o financování, nebo u švýcarského subjektu, který je třetí

stranou provádějící dohodu o financování na základě smlouvy, a to v souladu s příslušnou dohodou o financování a jinou platnou smlouvou a v rozsahu v nich stanoveném. Při výkonu svých povinností na území Švýcarské konfederace jednají Evropská komise a úřad OLAF v souladu se švýcarskými právními předpisy.

Přezkumy a audity mohou provádět úředníci Unie, zejména úředníci Evropské komise a Evropského účetního dvora, nebo jiné osoby pověřené Evropskou komisí. Při výkonu svých povinností na území Švýcarské konfederace Evropská komise nebo jiné osoby pověřené Evropskou komisí jednají způsobem slučitelným se švýcarským právem.

Švýcarské orgány spolupracují v souladu s platnými nástroji mezinárodní spolupráce s orgány Unie nebo členských států příslušnými pro vyšetřování a stíhání trestných činů poškozujících finanční zájmy Unie, včetně předvedení údajných pachatelů a spolupachatelů uvedených trestných činů před soud. Žádosti podané podle platných nástrojů mezinárodní spolupráce mohou případně zahrnovat žádosti podané v souvislosti s vyšetřováním nebo stíháním Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO). Díky tomu je možná spolupráce s EPPO, jak stanoví směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie.

Dohoda dále stanoví účinný mechanismus, jenž zajišťuje výkon rozhodnutí Komise na území Švýcarské konfederace.

5. DALŠÍ POZNÁMKY

Metoda výpočtu finančního příspěvku Švýcarské konfederace v rámci programů Unie je definována v článku 7 o finančních podmínkách, který je doplněn články 8 a 9 dohody a přílohou I o finančních prováděcích ustanoveních dohody.

Pokud jde o program EU4Health, odhadované rozdělení příspěvku přidružené země do různých rozpočtových položek programu vychází z relativního podílu každé rozpočtové položky na rozpočtu programu v rámci rozpočtu EU (rozpočtové prostředky C1 na základě finančního plánu na období 2021–2027, včetně odhadovaného navýšení z pokut – článek 5 víceletého finančního rámce). Orientační částka příspěvku přidružené země bude rovněž sloužit k pokrytí decentralizovaných správních výdajů (externí pracovníci / ostatní výdaje na řízení).